

stepenu slijedi uzgoj konja, i kako mjestno proizvodjanje nije dostatno da pokrije potrebe.

I zbilja pošto Dalmacija ne proizvaja konja prikladnih za vućenje težkih tereta, njihov je uvoz iz pograničnih zemalja posve velik, dočim je izvoz istih, kako će se poslje spomenuti, neznatan, a to jer naši konji ne uživaju u trgovini nikakva glasa.

Dalmatinski konji ipak, premda nizka stasa, malo razvijeni a timareni posve hrdjavo, uživaju rjedkih sposobnosti, koje se mučno susretaju kod pasmina drugih zemalja. Uzprežni preko svake mjere, čvrsti i dugovječni, odgovaraju posve dobro prilikama ne cvatućim poljodjelstva i obrta; izvrstni su za jahanje, osobito po briegovima, kao samarnjaci i kao vozni konji za lahke terete.

Ipak ovakvi konji, kako smo spomenuli, nemaju vrijednosti u trgovini, jer malo odgovaraju potrebama dragih zemalja naprednijih u poljodjelstvu i u obrtu, tako da dalmatinskim uzgojiteljima ne preostaje drugo nego prodati proizvode njihovog uzgoja konja taljanskim trgovcima, koji kupuju za nizku cieniu svakog paripa ako je samo mlad. Naravno da je pod ovim prilikama gojenje sasvim pasivno, a da težak nema ni ljubavi ni zanimanja da se pokriju njegove kobile.

Obzirom na to, i na nuždu dobrih voznih konja za teške terete, postala je potreba da se goje životinje većeg stasa i jače na stražnjem dielu i bolje straga usadjene, što sačinjava znatnije mahne domaćeg konja. Mislilo se je da će se lahko postići ovo, zavedenjem državnih pastuha, nu pošto se nije uzeo u obzir konj koji se nahodi u pokrajini, a pošto su više puta bili određeni za opasanje pastuhi ostarjeli, narod nije steko ikakvo pouzdanje u te pastuhe, pustio jo da se kobile na paši pare sa konjima neuškopljenim i skroz nesposobnim za opasanje. Polakšice udieljene za besplatno opasanje ne bile nagonom gojiteljima konja, kao što ni nagrađivanja, koja iz početka bolje odgovaraše svrsi, ali svedena na najmanju moguću mjeru, uvažena su posve malo od uzgojitelja.

Gojitelj bi u pokrajini morao imati kao uzor da dobije konja buemasta, kao salivena, jakih kopita i liepa oblika te visoka od 140—150 cm. Ovaj bi uzor mogao postići uvadjajuć pastuhe iztočne krvi, najskoli arabske, povećajuć broj postaja za opasanje i osnivajući ih po cijeloj pokrajini, izuzev političke kotare Korčule i Hvara, silujuć vlasnike pastuha bez dozvole, da ih podvrgnu uškopljenju, uporavljujuć strogo propise pokrajinskog zakona 18 ožujka 1887. D. Z. L. Br. 23 glede držanja pastuha, olahkoćujuć gojenje ždriebadi, zavadjadjuć vrtova pripomoženih od vlade sa svotam većim od onih ustanovljenih Odpisom dneva 7 rujna 1892 Br. 15.411 c. k. Ministar-